

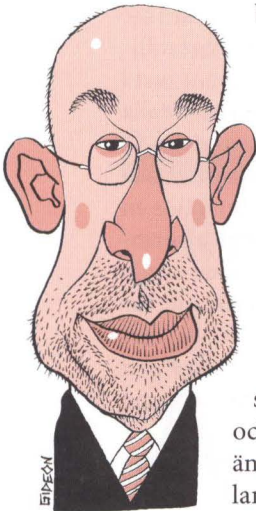
CARL RUDBECK om

Bildning och politiker

En pressrelease från ett stort svenskt bokförlag meddelar att statsminister Göran Persson i vår kommer ut med en betydande bok om den engelske 1600-tals filosofen Thomas Hobbes.

Boken som går under arbetsnamnet "Kalla mig Leviathan" är ett försvar och vidareutveckling av Hobbes tankar om varför den absoluta makten är nödvändig och hur skadligt det kan vara att dela på den.

Som väl alla som läst så här långt har insett är ovanstående nyhet bara lögn och förbannad dikt. Göran Persson har inte skrivit någon bok om författaren till Leviathan och blotta tanken att en svensk minister idag skulle göra det är ju minst sagt befängd. I den mån svenska politiker skriver böcker så är det vanligen snävt politiska skrifter där de talar i egen sak och sällan lyfter blicken från sin egen tid och sin egen närmiljö.

IFRANKRIKE HAR DEN FD premiärministern Alain Juppé just kommit ut med en bok om upplysningsfilosofen Montesquieu och det är inget särskilt märkvärdigt med det, tycks man anse. Att politiker har andra intressen än politik är nästan en självklarhet, liksom att de skall vara bildade och litterata. Detta gör att debatten i politiska ämnen har en historisk dimension och inte sällan ett filosofiskt djup som helt saknar motsvarighet i Sverige.

Nu är det kanske inte nödvändigt att aktiva politiker skriver böcker om filosofer och att ha en massa politiker som snobbar med sin historiska bildning är heller inget att stå efter. Men det som är beklagligt är att så få politiker i Sverige tycks läsa annat än politiska visor skrivna i år, för därmed avhänder de sig det mesta av det bästa som tänkts och skrivits.

Deras världsbild blir med naturnödvändighet platt och tunn när den saknar alla historiska perspektiv som är längre än en mandatperiod. De skulle bli bättre politiker om de läste flera böcker och andra böcker och gärna gamla böcker. Den bästa politiska filosofien är nämligen ganska gammal: Platon, Aristoteles, Locke, Hegel och inte så värst många till har formulerat de stora och ännu gångbara alternativen och

argumenterat bättre för dem än många folkpartistiska riksdagsmän eller utredare på LO. Så varför inte ta del av argumenten i sina bästa och starkaste former istället för i bleka och urvattnade kopior.

POLITIKER SOM BARA ÄGNAR SIG ÅT POLITIK, SOM lever, äter, sover, älskar och dör politik tycker jag egentligen ganska synd om och jag vill helst inte anförtro dem något så viktigt och farligt som makt. Än en gång är det inte bildning som egenvärde jag efterlyser utan all boklig bildning – eller kanske är träning ett bättre ord i detta sammanhang – så blir det omöjligt att få någon annan än en mycket förenkla världsbild. Litteraturen gör oss inte till bättre människor men den gör oss till mera skeptiska. Den lär oss att det alltid finns fler än ett sätt att berätta en historia som sedan kan handla om kärleken eller om den offentliga sektorn, den visar att det alltid finns alternativa sätt att beskriva verkligheten, ja kanske lika många som det finns berättare.

LITTERATURLÄSNING, SOM VÄL IDAG i just detta avseende möjligen kan ersättas med att se filmer, är faktiskt ett av de bästa vacciner som finns mot tvärsäkerhet och inskränkthet. Inte undra på att bland det första som diktatorer brukar göra är att inrätta censur som ser till att litteratur och andra konstformer strikt kontrolleras.

Visst vore det trevligt om någon ledande svensk politiker kom ut med en bok i något annat än ett politiskt och dagsaktuellt ämne men OK, den bristen kan vi väl leva med. Men att så många ledande bland dem som styr oss är så illitterata och nästan verkar vara stolta över det, det är en brist som gör det offentliga livet fattigt och trivialt. Göran Persson behöver inte skriva en bok om Hobbes eller Montesquieu men han borde faktiskt ta och läsa dem och tvinga sina ministerkolleger att göra likadant.

Carl Rudbeck (carlr@timbro.se) är redaktör för nättidskriften Smedjan.com och kommer under året att skriva krönikor om kultur i Svensk Tidskrift.